

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง “ความรู้และการรับรู้ต่อประชาสัมพันธ์ด้านการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี”
ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับ
ขั้นตอน ดังนี้

1. วิธีการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การทดสอบเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการศึกษา 2 แบบ คือ

1. การศึกษาข้อมูลเอกสาร (Documentary Research) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลจาก
แนวคิดทฤษฎี งานเอกสารต่าง ๆ ตำราและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิด
ในการวิจัย
2. การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูล โดยทำการสอบถาม
จากประชากรกลุ่มเป้าหมายโดยตรง และใช้แบบสอบถามแบบปลายปิด (Closed-ended Questions)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่เทศบาลเมืองชลบุรี
อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 24,583 คน โดยแบ่งเป็น 3 ตำบล คือ
ตำบลบางปลาสร้อย, ตำบลบ้านโคก และตำบลมะขามหย่ง (ข้อมูลจากสำนักทะเบียนท้องถิ่น
เทศบาลเมืองชลบุรี ณ วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2554)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่เทศบาลเมือง
ชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 24,583 คน โดยจะใช้สูตรของ ยามาเน่

(Yamane, 1967, pp. 886-887) เพื่อกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ .05 มีสูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

โดย n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร 24,583 คน

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้ = .05

$$\text{แทนค่า } n = \frac{24,583}{1+24,583(.05)^2}$$

$$= 393.59$$

ดังนั้น จำนวนกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้เป็น 394 คน โดยสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยแบ่งเป็น 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลบางปลาสร้อย, ตำบลบ้านโคก และตำบลมะขามหย่ง

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการสุ่มตัวอย่างการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยเป็นการกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างกับประชากร ที่ใช้ในการวิจัยดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เขตเลือกตั้ง	จำนวนประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ตำบลบางปลาสร้อย	13,603	218
ตำบลบ้านโคก	5,507	88
ตำบลมะขามหย่ง	5,473	88
รวมทั้งสิ้น	24,583	394

จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละตำบลผู้วิจัยได้ใช้วิธีการคำนวณแบบอัตราส่วนร้อยละ โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละตำบล} = \frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละตำบล}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

วิธีการคำนวณกลุ่มตัวอย่าง

$$\text{ตำบลบางปลาสร้อย} = \frac{394 \times 13,603}{24,583} = 218.01 \text{ หรือประมาณ 218 คน}$$

$$\text{ตำบลบ้านโคก} = \frac{394 \times 5,507}{24,583} = 88.26 \text{ หรือประมาณ 88 คน}$$

$$\text{ตำบลมะขามหย่ง} = \frac{394 \times 5,473}{24,583} = 87.71 \text{ หรือประมาณ 88 คน}$$

ขั้นตอนที่ 2 การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ในการเลือกผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี ผู้วิจัยจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยวิธีจับสลากจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยทำการจับสลากผู้มีสิทธิเลือกตั้งขึ้นมาตามจำนวนที่คำนวณได้แล้วไปทำการแจกแบบสอบถาม หากไม่พบกลุ่มตัวอย่างที่จับสลากได้ในรอบแรกจะทำการจับสลากซ้ำอีกครั้งจนกว่าจะได้กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือสำหรับการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ได้แก่ เครื่องมือแบบสอบถาม โดยการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย คำถามแบบเลือกตอบ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ การไปใช้สิทธิ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรม的开รับสื่อประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วยคำถามแบบเลือกตอบ (Checklist) ว่าได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งในเรื่องใดบ้าง

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Checklist) มีทั้งหมด 20 ข้อ

โดยในการอธิบายผลการศึกษาศึกษาสามารถพิจารณาจากการให้คะแนนตัวแปรแต่ละข้อ ดังนี้

- 1 คะแนน สำหรับคำตอบถูกหรือสามารถตอบคำถามได้
- 0 คะแนน สำหรับคำตอบผิดหรือไม่สามารถตอบคำถามได้

การทดสอบเครื่องมือ

1. การตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยกำหนดแบบสอบถาม เรื่อง การรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้เชี่ยวชาญที่ทำการพิจารณา จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1.1 ดร.ณัฐหทัย บรรจงจิตร ผู้เชี่ยวชาญ วิชาการในตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์การเรียนรู้การเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่ 2

1.2 นายฉัตรชัย มั่งคั่ง หัวหน้างานจัดการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี

1.3 ดร.กิจฐเขต ไกรวาส อาจารย์ประจำศูนย์ชลบุรี วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

2. ตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่เทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าอำนาจจำแนก ซึ่งผลปรากฏว่า ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .2169-.6793

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบ และปรับปรุงเพื่อความสมบูรณ์อีกครั้งไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่เทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 394 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อตรวจให้คะแนนเป็นข้อมูลในการศึกษาวิจัย

2. ตรวจสอบการตอบแบบสอบถาม โดยให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนเป็นรายข้อตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

3. จากการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปจำนวน 394 ชุด โดยมีแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาและมีความสมบูรณ์จำนวน 394 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเกี่ยวกับช่องทางการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี โดยใช้วิธีการประมวลค่าทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ โดยมีขั้นตอนการประมวลผลข้อมูล ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถาม
2. บันทึกข้อมูลที่เป็นรหัสลงในแบบบันทึกข้อมูล และเครื่องคอมพิวเตอร์ตามลำดับ
3. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลโปรแกรมคอมพิวเตอร์
4. ประมวลผลข้อมูลตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การไปใช้สิทธิ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ
2. อธิบายถึงระดับการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ
3. อธิบายถึงการศึกษา ระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ
4. เปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ตามตัวแปร การไปใช้สิทธิ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ได้แก่

4.1 การทดสอบค่าที (t-test) ใช้ในกรณีตัวแปร 2 กลุ่ม ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

4.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ใช้ในกรณีตัวแปร 3 กลุ่มขึ้นไป ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และหากพบความแตกต่างทำการทดสอบเปรียบเทียบรายคู่ วิธีการ LSD

เกณฑ์การแปลผล

แบบประเมินความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี เป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Checklist) มีทั้งหมด 20 ข้อ โดยใช้แบบอิงเกณฑ์ โดยการนำคะแนนของผู้ตอบแบบทดสอบมาแจกแจงความถี่ เพื่อหาค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมทั้งหมด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมเป็นเกณฑ์ เพื่อจัดระยะห่างช่วงชั้น แบ่งระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยใช้เกณฑ์ของบลูม (Bloom) คือ 80 หรือ 90 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนข้อสอบเป็นคะแนนจุดผ่าน (Passing Score) หรือคะแนนจุดตัด (Cutting Score or Cut-off Score) (สำเร็จ บุญเรืองรัตน์, 2527, หน้า 65) ดังนี้แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

0-60 เปอร์เซ็นต์ (0 คะแนน-12 คะแนน) หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งต่ำ

61-80 เปอร์เซ็นต์ (13 คะแนน-16 คะแนน) หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งปานกลาง

ตั้งแต่ 81 เปอร์เซ็นต์ (17 คะแนน-20 คะแนน) หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสูง